

Forfatter: Kierkegaard, Søren

Titel: Øieblikket Nr. 7

Citation: Kierkegaard, Søren: "Øieblikket Nr. 7", i Kierkegaard, Søren: *Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 13*, udg. af Niels Jørgen Cappelørn; Joakim Garff; Johnny Kondrup; Tonny Aagaard Olesen; Steen Tullberg, Søren Kierkegaard Forskningscenteret 2009 , s. 1. Onlineudgave fra Søren Kierkegaards Skrifter: <https://tekster.kb.dk/text/sks-oi7-txt-shoot-id3d608782-aed2-4c54-ad51-6575a03799d2.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 13

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. [Læs CC0-erklæringen](#)

Hvad man saadan kalder en Christen

Første Billede

Det er en ung Mand – lad os tænke det saaledes, Virkeligheden giver rigeligt Exempel – det er en ung Mand endog med mere end almindelige Evner, Kundskaber, inde i det offentlige Livs Begivenheder, Politiker, selv Agerende som saadan.

Hvad Religion angaaer, er hans Religion: han har slet ingen. At tænke paa Gud falder ham aldrig ind; at gaae i Kirke lige saa lidet, og det er saa vist ikke af religiøs Grund han lader det være; og hjemme at læse i Guds Ord vilde han næsten befrygte var at gjøre sig latterlig. Da det engang føier sig saaledes, at hans Livs-Forhold foranlediger ham til, forbundet med nogen Fare, at yttre sig om Religionen, vælger han den Udvei, at sige hvad Sandhed er: jeg har slet ingen Mening om Religionen, Sligt har aldrig beskjæftiget mig.

Samme unge Mand, som ingen Trang føler til Religion, føler derimod en Trang til at blive – Fader. Han gifter sig; nu har han et Barn; han er – Barnefader: og hvad skeer?

Ja, vor unge Mand er, som man siger, i Vinden med dette Barn, han bliver nødsaget til i Egenskab af – Barnefader at have en Religion. Og det viser sig, at han har den evangelisk-lutherske Religion.

Hvor ynkeligt paa den Maade at have Religion. Som Mand har man ingen Religion; hvor der kunde være Fare forbunden med blot at have en Mening om Religion, har man ingen Religion: men i Egenskab af – Barnefader har man (risum teneatis!) den christelige Religion, som just anpriser eenlig Stand.

Saa bliver der sendt Bud til Præsten; Jordemoderen arriverer med Barnet; en ung Dame holder coquet Huen; nogle unge Mænd, der heller ingen Religion have, viser Barnefaderen den Tjeneste som Faddere at have den evangelisk-christelige Religion, og at overtage Forpligtelse for Barnets christelige Opdragelse; en Silke-Præst stænker med Gratie tre Gange Vand over det søde lille Barn, aftørrer sig gratieust i et Haandklæde – –

og dette vover man at byde Gud under Navn af: christelig Daab. Daaben; det var ved den hellige Handling at Verdens Frelser indviedes til sit Livs Gjerning, og efter ham Disciplene, Mænd, der længst vare komne til Skjelsaar og Alder, og som nu, døde for dette Liv (derfor neddukkede de sig tre Gange, betydende at være døbt til Christi Døds Samfund), lovede at ville leve som Offrede i denne Løgnens og Ondskabens Verden.

Dog Præsterne, disse hellige Mænd, forstaaer nok deres Dont, og ligeledes, at hvis det skulde være, som Christendommen ubetinget maa fordre og ethvert fornuftigt Menneske, at først naar En er kommet til Skjelsaar og Alder faaer han Lov at bestemme sig for hvilken Religion han vil have – Præsterne forstaae meget godt, at saa blev det ikke rigtigt til Noget med Næringsveien. Og derfor trænge disse hellige Sandhedsvidner ind i Barselstuerne og benytte det zarte Øieblik, hvor Moderen er svag efter overstanden Lidelse, og Fatter er – i Vinden. Og saa vover man under Navn af christelig Daab at byde Gud en Handling som den beskrevne, hvori der dog kunde bringes en lille Smule Sandhed ind, hvis den unge Dame istedetfor sentimentalt at holde Huen over Barnet, satirisk holdt en Nathue over Barnefaderen. Thi paa den Maade at have Religion er, aandeligt, en comisk Ynkelihood. Man har ingen Religion; men paa Grund af Omstændighederne: fordi først Moderen kom i Omstændigheder, og saa, som Følge deraf, Fatter igjen kom i Omstændigheder, har man paa Grund af Omstændighederne med dette lille søde Nussebeen, paa Grund deraf har man: den evangelisk-lutherske Religion.

Andet Billede

Det er en Næringsdrivende. Hans Grundsætning er: Enhver er Tyv i sin Næringsvei. »Det er umuligt«, siger han, »at kunne komme igjennem denne Verden, naar man ikke er lige som de andre Næringsdrivende, der Alle hylde den Sætning: Enhver er Tyv i sin Næringsvei.

Hvad Religion angaaer – ja, hans Religion er egentligen dette: Enhver er Tyv i sin Næringsvei. Forresten har han ogsaa en Religion; og hans Mening er, at det bør især enhver Næringsdrivende have. »En Næringsdrivende«, siger han, »burde, selv om han ingen Religion har, aldrig lade sig mærke dermed, thi dette kan let blive skadeligt, ved muligt at mistænkeliggjøre hans Redelighed; og en Næringsdrivende bør

helst have den i Landet herskende Religion«. Hvad det sidste angaaer, da forklarer han deraf, at Jøderne altid have Ord for at snyde meer end de Christne, hvad, som han paastaaer, ingenlunde er Tilfældet; han paastaaer, at de Christne snyde lige saa godt som Jøderne, men at det der skader Jøderne er, at de ikke have den i Landet herskende Religion. Hvad det Første angaaer, den Fordeel det at have Religion afgiver med Hensyn til at begunstige En i at snyde, da beraaber han sig i denne Henseende paa hvad man lærer af Præsterne; han paastaaer, at det der hjælper Præsterne til at kunne snyde mere end nogen anden Samfundsclasser, just er, at de ligge Religionen saa nær; naar Sligt lod sig gjøre, vilde han med Glæde give en god Skilling for at opnaae at blive ordineret, thi det vilde betale sig brillant.

To eller fire Gange om Aaret tager saa denne Mand pæne Klæder paa - og gaaer til Alters. Der træder saa en Præst frem, en Præst, der (ligesom de, hvilke, naar man trykker paa en Fjeder, springe ud af en Snustobaksdaase) springer, saasart han seer »en blaa Seddel«. Og derpaa høitideligholdes den hellige Handling, fra hvilken den Næringsdrivende eller rettere begge de Næringsdrivende (baade Præsten og Borgeren) vende hjem til deres vante Leveviis, kun at den ene af dem (Præsten) ikke kan siges at vende hjem til sin vante Leveviis, han havde jo ikke forladt den, meget mere været i Virksomhed som Næringsdrivende.

Og dette vover man at byde Gud under Navn af Nadverens Sacramente, Christi Legemes og Blods Samfund!

Nadverens Sacramente! Det var ved Nadverbordet Christus, selv fra Evighed indviet til at være Offeret, for sidste Gang før Døden samledes med sine Disciple, indviende ogsaa dem til Døden eller Dødens Mulighed, hvis de i Sandhed fulgte ham efter. Derfor er det i al sin Høitidelighed dog saa gysende sandt, hvad der tales om hans Legeme og Blod, om denne Blod-Pagt, der har samlet Offeret med hans faa troe - Blod-Vidner, som de vel vilde blive det.

Og nu er Høitideligheden den: at leve før og efter aldeles verdsligt - og saa en Ceremonie. Dog at oplyse Menneskene om, hvad det nye Testamente forstaaer ved Nadveren og dens Forpligtelse, vogter Præsterne af gode Grunde sig nok for. Deres hele Næringsvei er grundet paa at *leve af*, at Andre blive offrede; deres Christendom er: at *tage Offer*. At foreslaae dem, selv at blive offrede, vilde de ansee for eine sonderbare und höchst unchristliche Zumuthung, aldeles stridende mod det nye Testaments *sunde* Lære, hvad de vel vilde bevise med en saa colossal Lærdom, at intet enkelt Menneskes Levetid vil være tilstrækkelig for at gennemstudere alt Dette.